

Saksframlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Hovedutvalg Folk	78/18	13.11.2018
Administrasjonsutvalget	10/18	16.11.2018
Formannskapet	108/18	16.11.2018
Kommunestyret		

Oppvekstutredning - anbefaling ny oppvekststruktur Inderøy kommune

Rådmannens forslag til vedtak

Med utgangspunkt i framlagt saksgrunnlag vedtar kommunestyret følgende:

- Barnehagene i henholdsvis Utøy, Lyngstad og Mosvik krets legges ned.
- Det etableres en felles barnehage vest for Straumen, beskrevet som alternativ B1A i høringsdokumentet og dette saksframlegget. I denne sammenheng bes rådmannen om å legge fram en politisk sak som viser framdriftsplan og investeringsbehov.
- Rådmannen bes om å legge fram en sak medio 2019 som vurderer aktuelle lokaliseringalternativer for en ny felles barnehage vest for Straumen.
- Skolene i henholdsvis Utøy, Lyngstad og Mosvik krets legges ned.
- Elevene fra nevnte kretsene flyttes til Sakshaug og Sandvollan skole.
- Rådmannen bes om å igangsette prosjektering av utbygging av Sakshaug skole, beskrevet som alternativ S2A i høringsdokumentet og dette saksframlegget. I denne sammenheng bes rådmannen om å legge fram en politisk sak som viser framdriftsplan og investeringsbehov. Her skal behov for utvidet SFO også være ivaretatt.
- Rådmannen bes om å innarbeide økonomiske konsekvenser i et revidert investeringsbudsjett, som legges fram for politisk behandling senest primo 2019.
- Ved planlegging av omstillings- og investeringsprosessen, tas det utgangspunkt i at ny oppvekststruktur er gjeldende fra og med skole-/barnehageår 2021/2022.
- Rådmannen bes om å legge fram en egen sak om forskrift for nye skolekretsgrenser medio 2019.
- Rådmannen bes om å gjennomføre omorganiseringen innen oppvekst- og kultursektoren, med utgangspunkt i skissen framlagt i høringsdokumentet.

- Rådmannen bes om å sette i gang en prosess knyttet til avhending av tomme skole- og barnehagebygg i de nevnte kretsene. I denne sammenheng skal dialog med de involverte grendene vektlegges.
- Rådmannen bes om å legge til rette for gode medvirkningsprosesser, både ovenfor ansatte, foresatte og grender.

Vedlegg

- 1 Mandat for oppvekstutredning 2018
- 2 Politisk sak om valg av utredningsalternativer
- 3 Skisse nye skolekretsgrenser
- 4 Utredningsrapport fra Norconsult
- 5 Høringsdokument - Framtidig skole og barnehagestruktur i Inderøy
- 6 Høringsinnspill oppvekstutredning
- 7 Innspill vedr. nytt oppvekstsenter
- 8 Innspill til Høring - Oppvekstutredningen
- 9 Innspill på høringsforslag om framtidig skole og barnehagestruktur i Inderøy Kommune
- 10 Høringsuttalelse - framtidig skole- og barnehagestruktur i Inderøy
- 11 Høringsnotat Skole og barnehagestruktur i Inderøy Kommune
- 12 Høringsuttalelse framtidig skolestruktur
- 13 Høringsinnspill- framtidig skole- og barnehagestruktur i Inderøy
- 14 Innspill til framtidig skole- og barnehagestruktur i Inderøy
- 15 Høringsinnspill - framtidig oppvekststruktur i Inderøy
- 16 Innspill vedr. nytt oppvekstsenter
- 17 Oppvekstutredningen - Høringsuttalelse fra Vuddu Grendalag
- 18 Høringsinnspill til oppvekstutredningen
- 19 Høringsuttalelse oppvekstutredningen
- 20 Høringsuttalelse oppvekstutredningen
- 21 Høringsuttalelse fra fagorganisasjonene Utdanningsforbundet Inderøy og Fagforbundet Inderøy
- 22 Høringsuttalelse fra Nordøy IL, vedrørende utredning av oppvekstsektoren.
- 23 Høringsinnspill - utredning framtidig oppvekststruktur
- 24 Høringsuttalelse
- 25 Høringsinnspill oppvekstutredning
- 26 Innspill til framtidig skole- og barnehagestruktur i Inderøy
- 27 Oppvekststruktur
- 28 Høringsinnspill til framtidig oppvekststruktur i Inderøy
- 29 Høringsuttalelse framtidig skole- og barnehagestruktur i Inderøy
- 30 Høringsinnspill til framtidig oppvekststruktur i Inderøy
- 31 Høringsuttalelse - framtidig skole- og barnehagestruktur i Inderøy
- 32 Innspill til høring vedr organisering av oppvekstsektoren i Inderøy
- 33 Høringsuttalelse framtidig oppvekststruktur i Inderøy
- 34 Høringsinnspill til framtidig oppvekststruktur i Inderøy
- 35 Høringsuttalelse framtidig oppvekststruktur i Inderøy
- 36 Høringsinnspill framtidig oppvekststruktur i Inderøy
- 37 Innspill til oppvekstutredningen i Inderøy
- 38 Uttalelse til framtidig skolestruktur i Inderøy
- 39 Høringsuttalelse oppvekstutredningen

Bakgrunn

Bakgrunnen for denne saken er vedtaket som ble fattet ved behandling av sak 49/2017, årsbudsjett for 2018 og økonomiplan for perioden 2018 – 2021, som lyder som følger:

«De økonomiske forutsetningene for tjenesteproduksjon og utvikling i Inderøy, er gjennom fremlagte forslag til statsbudsjett ytterligere forverret. -Rådmannen bes om å legge fram en politisk sak som skisserer organisatoriske og strukturelle omstillingsmuligheter med sikte på økonomiske gevinster innenfor oppvekstsektoren. Formannskapet oppnevnes som styringsgruppe og trekker opp rammene for det videre arbeidet, og det forutsettes at kvaliteten ivaretas.»

Det er med utgangspunkt i denne saken at rådmannen har igangsatt et omfattende utredningsarbeid. I løpet av dette utredningsarbeidet har rådmannen fortløpende rapportert til både hovedutvalg Folk og Formannskap. Dette i kraft av at de var henholdsvis politisk referansegruppe og styringsgruppe for utredningsarbeidet. I løpet av utredningsprosessen, har man også sikret politisk forankring av mandat for utredningen og hvilke hovedalternativer rådmannen skulle få i oppdrag om å utrede. Det henvises i denne sammenhengen til henholdsvis sak 23/2018, behandlet i formannskapet den 21. mars, og sak 43/2018, behandlet i formannskapet den 24. april 2018. Det henvises også til vedlagte høringsdokumentet for en nærmere beskrivelse av bakgrunn for utredningsarbeidet.

Utredningsarbeidet har resultert i et høringsdokument som i sak 99/2018, behandlet i formannskapet den 8. oktober, ble vedtatt lagt ut på høring med høringsfrist den 30. oktober 2018. I etterkant av høringsperioden vil rådmannen, med dette saksframlegget, komme med sin anbefaling om framtidig oppvekststruktur i Inderøy kommune.

Rådmannens innstilling legger følgende til grunn:

- Sammenstilling av kostnader knyttet til FDV, investering, samt pedagogisk og administrativ drift, skoleskyss inkludert (samlede årlige besparelser)
- Vurderinger ut fra at faglig ståsted
- Høringsuttalelsene
- PWC-rapporten som ble utarbeidet i forbindelse med skoleutredningen i 2016
- Saksutredningen, utarbeidet i forbindelse med skoleutredningen i 2016

Historikk

Siden kommunesammenslåingen mellom gamle Inderøy og gamle Mosvik kommune i 2012, har den nye kommunen hatt følgende organisering av oppvekstområdet: en ungdomsskole på Straumen og seks kommunale barneskoler fordelt på kretsene Mosvik, Utøy, Lyngstad, Sandvollan, Sakshaug og Røra. I tillegg kommer seks kommunale barnehager i de samme kretsene. Med unntak av Sakshaug krets, er skole og barnehage i kretsene organisert som oppvekstsenter.

Første gang utredning av skolestrukturen ble foreslått, var i budsjettprosess for 2014; det vil si høsten 2013. Utredning skolestruktur ble også løftet som en aktuell sak i økonomi- og kvalitetsutredningen (Mulighetsstudiet) fra mai 2015.

Utredning av skolestruktur ble så gjennomført i januar-september 2016 med vedtak i kommunestyret i september 2016 med følgende ordlyd:

Med grunnlag i gjeldende kvalitetsvurderinger og rammebetingelser videreføres dagens skolestruktur med 6 barneskoler.

Med bakgrunn i utredningsarbeidet som er gjennomført vinteren og våren 2016 framkommer det en del utfordringer som det må arbeides målrettet med, og rådmannen bes:

- *Sørge for større grad av samhandling mellom enhetene i Inderøyskolen*
- *Gjøre en nærmere vurdering av om det er andre og mer hensiktsmessige måter å organisere Inderøyskolen på innenfor rammen av vedtaket*
- *Før skoleåret 17/18 legge fram en plan for hvordan alle elevene i Inderøyskolen kan ta del i satsingen på Akset kultur- og skole samfunn*
- *Innenfor en tidsramme på ca 6 mnd legge fram dokumentasjon på hvordan det arbeides med «Vurdering for læring» ved den enkelte enhet i Inderøyskolen*
- *Legge fram forslag til retningslinjer for Samarbeidsutvalgene, slik at disse kan nyttes på en enda mer hensiktsmessig måte.*

Barnehagestrukturen i Inderøy har endret seg en del de siste 20 årene - i takt med tidens krav. Flere og flere barn har fått rett til plass i barnehagen, og det har vært behov for flere plasser og heldagsdrift. De kommunale barnehagene har blitt større og erstattet flere små private barnehager.

Knoll og Tott barnehage på Utøy ble avviklet 31.07.1993, og ny kommunal barnehage ble etablert og fikk navnet Utøy barnehage.

Sandvollan barnehage ble etablert 01.08.1989. I 2006 fikk barnehagen et nybygg, og i 2016 ble den ytterligere utvidet med en ny avdeling for store barn.

Røra lekestue/Røra korttidsbarnehage ble drevet som privat barnehage fra 1980. Høsten 1994 gikk barnehagen over til heldagsdrift. Barnehagen ble da døpt om til Lensmyra barnehage. På dette tidspunktet er det to barnehager på Røra; en privat og en kommunal. I juli 2003 blir Lensmyra barnehage slått sammen med Røra barnehage som er en kommunal barnehage. Fra 01.08.18 blir Røra barnehage ytterligere utvidet med 22 plasser, da den privateide Elvebakken barnehage blir lagt ned. På Straumen har det historisk vært en kommunal barnehage, Folkvang barnehage. Fra 01.08.01 blir den privateide Karius og Baktus barnehage, innlemmet i Folkvang barnehage, og nytt navn på den kommunale barnehagen er Sakshaug barnehage. I 2007 får Sakshaug barnehage nye lokaler. Ved Sakshaug barnehage har det, siden september 1999, vært tilbud om åpen barnehage. Dette ble fra 01.08.2018 lagt ned, da kommunen hadde behov for arealet til ordinær barnehagedrift.

På Kjerkneshvågen etablerte husmorlaget privat barnehage i 1979. Denne barnehagen ble drevet i et privat hjem og senere flyttet til lokaler ved Lyngstad skole. Høsten 1991 ble barnehagen igjen flyttet, og da til den gamle rektorboligen ved Lyngstad skole. Fra 01.08.92 overtok Inderøy kommune driften av barnehagen, og den fikk navnet Lyngstad barnehage.

Mosvik barnehage ble en av seks kommunale barnehager i Inderøy fra 01.01.12

I dag har vi fire private barnehager i Inderøy. Det er Kribelin barnehage og Inderøy familie barnehage, som begge ligger på Straumen. Eventyrskogen naturbarnehage ligger 2,5 km øst for Straumen, og Markvoll familiebarnehage ligger på Sandvollan.

Fire private barnehager har blitt lagt ned siden 2006, samt en avdeling ved Inderøy familiebarnehage med tilholdssted på Sandvollan.

Status økonomi per oktober/november 2017

Oppvekststruktur ble igjen tema i kommunestyret i desember 2017 i forbindelse med framlegging av budsjett 2018 og økonomiplan 2018-2021 - dette på bakgrunn av rådmannens tydeliggjøring av de stramme rammene Inderøy kommune vil få framover.

Det økonomiske utfordringsbildet per desember 2017, viste en høy gjeldsgrad, negativt netto driftsresultat, reduksjon av disposisjonsfondet og gradvis bortfall av inndelingstilskudd fra 2027. I tillegg registrer man fallende elevtall i skolen og barnetall i barnehager - og dermed mindre overføringer fra staten – og en endring i demografi fram i tid som tilsier en større andel eldre med de krav til omstilling det gir (jf. helseutredningen). Det henvises i denne sammenheng til ovennevnte vedtak som ble fattet i forbindelse med behandling av budsjett og økonomiplan for perioden 2018 – 2021.

Vurdering

Rådmannen tar, som nevnt ovenfor, utgangspunkt i det oppdraget som er gitt gjennom vedtaket som ble fattet i forbindelse med behandling av budsjett og økonomiplan for perioden 2018 – 2021. Etter rådmannens vurdering, blir økonomiperspektivet framhevet særskilt i vedtaket, og dermed vil dette blir vektlagt fra rådmannens side når han skal komme med sin anbefaling. Rådmannen har ved flere anledninger gjort både politisk referansegruppe og politisk styringsgruppe oppmerksom på denne tolkningen av oppdraget.

Likevel vil også andre kriteria bli vurdert. Det henvises i denne sammenheng til tidligere nevnte sak 43/2018 (om antall utredningsalternativer) hvor følgende kriterier er nevnt:

- Elevtall i dag og forventet utvikling
- Barnetall i dag og forventet utvikling
- Bemanningsbehov
- Økonomiske konsekvenser
- Skoleskyss

Dette vil si at rådmannen, med utgangspunkt i ovenstående kriterier, også vil gjøre en vurdering av hvor vidt de ulike alternativene vil kunne stå seg i et langsiktig perspektiv. Dette kan medføre at rådmannen likevel kan fraråde å gå for et strukturalternativ, selv om alternativet kan være gunstig i et kortsiktig økonomisk perspektiv.

Ved vurderingen av aktuelle strukturalternativer, har rådmannen også tatt innover seg høringsuttalelsene. I rådmannens argumentasjon for eller imot de ulike strukturalternativene, har man forsøkt å referere til relevante høringsuttalelser. Dette er gjort for å plassere rådmannens betraktninger i et bredere perspektiv. Det må imidlertid allerede nå understrekes at rådmannen først og fremst har tatt hensyn til det politiske oppdraget som ble gitt, og at man derfor i denne sammenheng først og fremst har vektlagt økonomi og langsiktig bærekraft ved valg av framtidig oppvekststruktur.

Mer spesifikk løfter rådmannen følgende kriterier pr. sektor:

- For skolestruktur: økonomi (drift og investering), faglig og pedagogisk kvalitet, lengde på skolevei, høringsvar
- For barnehagestruktur: økonomi (drift og investering), faglig og pedagogisk kvalitet, foreldres pendlingsmønster, høringsvar

A. Kvalitetsperspektivet

Som det framkommer i det politiske oppdraget, forutsettes det at kvaliteten er ivaretatt ved valg av ny oppvekststruktur. Det er med utgangspunkt i dette, at rådmannen vurderer det som hensiktsmessig at man innledningsvis gir en nærmere utdyping av hvordan man har håndtert kvalitetsperspektivet ved vurdering av de ulike strukturalternativene.

I sak 56/2016, om utredning skolestruktur i Inderøy kommune, behandlet i kommunestyret den 19. september 2016, har rådmannen gitt en utfyllende beskrivelse av kvalitetsbegrepet i forhold til skolen. I saksframlegget om ny oppvekststruktur, legger rådmannen den samme beskrivelsen til grunn, og derfor henvises det til saksframlegget fra 2016 for en nærmere beskrivelse av kvalitetsbegrepet i skolesammenheng.

Kvalitet i barnehagen

Tidligere nevnte utredning fra 2016 omtalte ikke barnehagesektor i særlig grad. Derfor vurderer rådmannen det som hensiktsmessig å gi en nærmere utdyping av hva man legger til grunn for kvalitetsbegrepet, relatert til barnehagesektor.

Barnehagesektoren i Norge fikk 01.08.2017, en ny rammeplan for barnehagen. Rammeplanen er en forskrift til Lov om barnehager som fastsetter utfyllende bestemmelser om barnehagens innhold og oppgaver.

Barnehagens verdigrunnlag skal formidles, praktiseres og oppleves i alle deler av barnehagens pedagogiske arbeid. Barndommen har egenverdi, og barnehagen skal i tråd med gjeldende rammeplan ha en helhetlig tilnærming til barnas utvikling. Barnehagens samfunnsmandat er, i samarbeid og forståelse med hjemmet, å ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Rammeplanen slår fast at lek, omsorg, læring og danning skal ses i sammenheng.

Kvalitet i barnehagen preges derfor av hvordan barnet og familien blir møtt av personalet. Personalet skal ha fokus på barnets behov for omsorg, trygghet, tilhørighet og anerkjennelse, og personalet skal sikre at barna får ta del i og medvirke i fellesskap. Dette er viktige verdier som skal gjenspeiles i barnehagen. Barnehagen skal fremme demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling, bærekraftig utvikling, livsmestring og helse.

FNs barnekonvensjon om barnets rettigheter, sier blant annet at barnets beste skal være et grunnleggende hensyn ved alle handlinger som berører barn.

Inderøy kommune har barnets beste i fokus når vi skal utvikle våre barnehager. Omsorg, lek og læring er sentrale begreper knyttet til kvalitet. Vi vet at utviklingen de første leveårene er formidabel. Barn lærer både fra første stund og hver eneste dag, og nettopp derfor blir barnas opplevelser og erfaringer i hverdagen viktige. Småbarnsfasen er ikke en livsfase som i hovedsak handler om forberedelser til en voksenverden, men en fase der det enkelte barn skal vokse ut fra egne forutsetninger og oppleve å bli sett og respektert som seg selv.

Alle barnehager skal ha høy og likeverdig kvalitet. De statlige myndighetene skal legge til rette for dette i dialog og samhandling med kommunesektoren. Dette innebærer videre at kommunen har fokus på gode lokaler, bemanning og kompetanse som bidrar til kvalitet i barnehagen i tråd med nasjonale føringer.

B. Høringssvar

Det har i høringsperioden, 8.-30.oktober, kommet inn 32 høringssvar fra foresatte, FAU ved flere skoler/barnehager, grupper av ansatte, organisasjoner, grendelag, andre private. Disse er nøye gjennomgått av rådmannen og ligger som vedlegg i saken.

Følgende synspunkt har kommet fram:

- **Unngå deling av eksisterende skolekretser**

Støttes av Vuddu og Nordøy grendelag, Nordøy sanitetslag, Nordøy IL, Lyngstad samfunnshus A/L, Utøy grendelag v/styret, 8 foreldrepar fra Utøy krets, pedagogisk personell v/ Utøy skole og bhg, assistenter og fagarbeidere v/ Utøy og Lyngstad skole/SFO/bhg, foresatte v/ Utøy bhg, alle foresatte for barn og elever ved Lyngstad skole og bhg og Utøy skole og bhg, FAU Utøy, FAU Sakshaug, FAU Mosvik, tre søstre oppvokst øst for Stokkangrenda, flere enkeltpersoner

Argumentasjon: Hensynet til det enkelte barn/elev og den enkelte familie.

- **Ønske om nytt oppvekstsenter i vest**

Støttes av pedagogisk personell v/ Utøy skole og bhg, Utøy grendelag v/styret, assistenter og fagarbeidere v/ Utøy og Lyngstad skole/SFO/bhg, Beate O. Stokke, Mona I. Wågan, Stian Lillemark/Tonje H. Åsenhus, Maren Tronstad, David Tomteberget, Tonje Westerhus, Nordøy grendelag, Jorun og Oddvar Hallset (alt S1), Ingeborg Meslo Ulvin, 8 foreldrepar fra Utøy krets, alle foresatte for barn og elever ved Lyngstad skole og bhg og Utøy skole og bhg, elevrådet v/ Utøy skole, foresatte v/ Utøy bhg, tre søstre oppvokst øst for Stokkangrenda, besteforeldrepar

Argumentasjon:

Synergier økonomisk, pedagogisk og praktisk, praktisk for foresatte at barnehage og skole/SFO er på samme sted, trygge overganger/bra for barna at de er kjent med skoleanlegget før skolestart, «barnets beste», nye bygg kontra gamle/renovert bygg, felles uteanlegg for skole/bhg, større faglig fellesskap, attraktive arbeidsplasser, fulldelte klasser/skole, et bredt og godt SFO-tilbud, pendlerretning, attraktivt å bo i grendene, et helhetlig oppvekstmiljø, «Alle starter på nytt»

- **Ønske om fulldelte skoler**

Støttes av flere foresatte, pedagogisk personell v/ Utøy skole og bhg, pedagoger ved Mosvik skole, alle foresatte for barn og elever ved Lyngstad skole og bhg og Utøy skole og bhg

Argumentasjon:

Større fagmiljø, hensynet til spes.ped-undervisning, større ressurs til helsesøster/PPT, en større sosial arena for elever og ansatte, rekruttering, flere elever i SFO, lærernormen m.m.

- **Ønske om å beholde og utvide Mosvik skole**

Støttes av leder i FAU Mosvik/FAU ved Mosvik skole, pedagoger ved Mosvik skole

Argumentasjon:

Mosvik skole er renovert siste år, skolen har mye areal og man kan effektivisere bruken av arealene/ta i bruk spesialrom til klasserom, bruke areal i nåværende Mosvik bhg (forutsetter at barnehagetilbud til foreldre i Mosvik flyttes til øst for Skarsundbrua), basseng v/skolen, lang skolevei dersom elever skal flyttes til Straumen (alt S2), bra uteområder, bevaring av dagens skolekretsgrenser.

- **Ønske om å beholde barnehage i Mosvik.**
Høringsuttalelse fra pedagoger v/ Mosvik bhg

Argumentasjon:

Trygghet for barna, fhv. nytt bygg, oversiktlig leike- og læringsmiljø, fine turområder. Samarbeid med Mosvik sykeheim

- **Ønske om å beholde barnehage på Lyngstad.**
Høringsuttalelse fra Nordøy grendelag

Argumentasjon:

Har tomt der Lyngstad skole/bhg ligger i dag.

- **Uttalelse fra FAU v/ Sakshaug skole**

FAU v/ Sakshaug skole stiller seg positiv til å øke elevtallet ved Sakshaug under visse forutsetninger: ikke endre skolekretsgrenser, at man løser den trafikale situasjonen rundt AKSET/skolen på en tilfredsstillende måte, utvidet og forbedret uteområde, utvidelse av skolebygget mht. klasserom og spesialrom, utvidelse av støttefunksjoner (helsesøster, PPT, miljøteam).

- **Felles uttalelse fra Utdanningsforbundet og Fagforbundet**

Organisasjonene er opptatt av høy kvalitet på tilbudet for elever i Inderøyskolen, tilpasset opplæring for alle elever, kompetanseheving for ansatte, et likeverdig tilbud til alle elever og foresatte, mer helsefaglig kompetanse inn i skolen, krav om at ingen ansatte mister jobben på grunn av omorganisering.

- **Uttalelse fra FAU v/Sandvollen barnehage**

FAU v/Sandvollen bhg er opptatt av at innsparing pga. strukturendringer på oppvekst, må komme skole- og barnehagesektoren til gode. Det er positivt med en økning av barne- og elevtallet ved Sandvollen skole og bhg.

- **Uttalelse fra Skolelederforbundet**

Forbundet er opptatt av større fagmiljø, mer ledelse, nye yrkesgrupper inn i skolen, støttefunksjoner, fulldelte klasser. Forbundet er også opptatt av den framtidige organiseringen av oppvekst.

- **Uttalelse fra samarbeidsutvalget ved Inderøy ung.skole**

Enstemmig uttalelse fra møte den 29.10.18:

SU v/ Inderøy ungdomsskole ønsker ikke å ta stilling til hvilket alternativ politikerne skal velge.

SU forutsetter at det velges løsninger som bidrar til å gi skolene i Inderøy rammer som bidrar til forutsigbare, stabile og kvalitativt gode læringsarenaer for morgendagens elever og ansatte.

Konklusjon etter oppsummering av høringssvarene

Med utgangspunkt i høringssvarene som beskrevet overfor, oppsummerer rådmannen som følger: Rådmannen synes det er gledelig at det er kommet inn et anseelig antall svar i denne høringsrunden. Innspillene kommer fra enkeltpersoner og ulike grupper, som tidligere nevnt.

Det er særlig følgende tre innspill som har støtte fra mange:

- Ønske om nytt oppvekstsenter i vest
- Ønske om at man unngår deling av eksisterende skolekretser
- Ønske om fulldelte skoler

Videre har det kommet flere forslag til plassering av et nytt oppvekstsenter, men, som rådmannen tidligere har presisert, vil dette bli behandlet i en egen politisk sak dersom bygging av et nytt oppvekstsenter vest for Straumen, blir vedtatt.

Rådmannen vil, som tidligere nevnt, referere til høringsuttalelsene når han vurderer de ulike strukturalternativene. I denne sammenhengen vil han igjen understreke at det imidlertid legges størst vekt på det politiske oppdraget som er gitt: økonomi og langsiktig bærekraft.

C. Fordeler og ulemper ved de ulike alternativene

I høringsdokumentet er det foretatt en separat beskrivelse av de ulike skole og barnehage-strukturene. Denne framgangsmåten ble valgt ut fra utredningstekniske hensyn, siden det fort kan bli for uoversiktlig å beskrive alle mulige strukturalternativer for skole og barnehagene samlet. I det følgende vil rådmannen gi en overordnet vurdering av hovedalternativene. Det er med utgangspunkt i disse vurderingene at rådmannen setter til side de alternativene som han vurderer som mindre aktuelle. Dette er gjort gjennom å sette de ulike alternativenes fordeler/styrker opp mot eventuelle ulemper.

I denne sammenheng har rådmannen foretatt en overordnet vurdering av:

- Fordeler og ulemper knyttet til de alternativene som inneholder bevaring av Mosvik skole
- Fordeler og ulemper knyttet til de alternativene som inneholder en desentralisert barnehagestruktur
- Fordeler og ulemper ved et felles oppvekstsenter vest for Straumen
- Fordeler og ulemper ved at elever flytter til Sakshaug, evt. Sandvollen

Alle alternativer hvor man skal bevare Mosvik skole	
Fordeler Mindre investeringskostnader sammenlignet med de andre alternativene. Man tar i bruk et skolebygg som er forholdsvis nyrenovert Man forholder seg i sterkere grad til intensjonsavtalen mellom gamle Inderøy og gamle Mosvik kommuner. Det er lettere å holde bassenget i drift i Mosvik.	Ulemper Man vil fortsatt ikke kunne få fullfelt skole, selv om vi øker til maksimal kapasitet (85 elever). For å kunne fylle opp skolen (85 elever), må vi flytte skolekretsgrense langt mot øst (ca. Øynheimkrysset). Det er rådmannens vurdering at dette er en ulempe for mange elever som pr. i dag hører til Utøy krets. Dette på grunn av at de får en reiseveg «i motsatt retning». Vi vil måtte påregne mange søknader om flytting til Sakshaug skolekrets siden Sakshaug skole for mange er den nærmeste skolen geografisk sett. Mosvik krets har over tid, hatt en negativ utvikling i forhold til elevtall, og det er lite som tilsier at denne trenden vil snu. Dette vil si at man fortsatt vil ha en sårbar situasjon ved Mosvik skole når det gjelder elevtall, selv om

	man flytter hele, eller deler av Utøy krets til Mosvik. Etter rådmannens vurdering vil det være sannsynlig at en utvidet Mosvik krets, innen forholdsvis kort tid, igjen vil få et for lavt elevtallsgrunnlag med utgangspunkt i ønsket om bare fulldelte skoler – selv om man øker elevtallet til over 85. Man vil fortsatt ha få ansatte (ved elevtall på ca. 85), og dermed vil man ikke kunne benytte seg av stordriftsfordeler. Å øke maks. kapasitet i Mosvik ut over 85 elever, vil medføre økte investeringskostnader som vi ikke har tatt høyde for i utredningsrapporten. Rådmannen har heller ikke vurdert kostnader knyttet til at barnehagen tas i bruk som skolebygg, men man ser for seg at også dette vil medføre økte investeringskostnader som ikke er tatt høyde for i utredningsrapporten.
--	---

Alle alternativer som inneholder en desentralisert barnehagestruktur	
Fordeler	Ulemper
Hver grend beholder hver sin barnehage - noe som, for de fleste foresatte, gir kortere kjørevei ved levering og henting.	Betydelig større investerings- og driftskostnader enn ved etablering av en felles barnehage Vest. Kun Mosvik barnehage har egnet bygningsmasse, og det betyr bygging av nye barnehager i Utøy og Lyngstad krets. Utnyttelse av ledig kapasitet ved Mosvik barnehage, vil medføre at mange må reise i motsatt retning av det som er mest logisk. Fortsatt små faglige miljø med mange smådriftsulemper, og dermed mer utfordrende å opprettholde bemannings- og pedagognormen. Man tar ikke ut noe som helst effektiviseringsgevinst hvis man beholder dagens barnehagestruktur.

Oppvekstsenter - felles skole og barnehage vest	
Fordeler	Ulemper
Alle de tre skole- og barnehagekretsene får en ny skole/barnehage. Ingen får beholde det gamle. Man får utnyttet synergieffekter gjennom at skole og barnehage fysisk vil ligge nært hverandre. Mulig med noe sambruk, men på ulike tidspunkt; for eksempel gymsal og/eller kjøkken. Det er også mulig med sambruk av noe uteareal. Man får best mulig arealutnyttelse, siden man bygger helt nytt. Man vil også kunne ta i bruk mer energieffektive løsninger i et helt nytt bygg. Skole- og barnehagekretsene holdes samlet hvis man velger å bygge en felles skole/barnehage som er stor nok for alle elever/barn som bor vest for Straumen. Altså: ingen splitting av dagens kretser. Når man velger å bygge en mindre skole, klarer man å utnytte ledig kapasitet på Sandvollen skole.	Forutsetter en lang innføringsfase, siden det skal bygges både en ny barnehage og en ny skole. I forkant av dette vil man også få en lengre fase hvor man skal lande lokalisering av oppvekstsenteret. Lengre skolevei for mange, sett i forhold til 0-alternativet. Når man velger å bygge en mindre skole, vil det bli foretatt en deling av primært Lyngstad krets.

Flytting av elever til Sakshaug og evt. delvis Sandvollen	
Fordeler	Ulemper
Gir størst økonomisk gevinst av alle de alternativene som vurderes som aktuelle. Man utnytter ledig kapasitet ved Sandvollen skole. Man bygger ut Sakshaug skole, som er den skolen som uansett vil få størst vekst (Den største befolkningsveksten vil nok, erfaringsmessig, skje på Straumen). Alle elevene bosatt vest for Straumen, får lettere tilgang til fasilitetene ved AKSET.	Man vil kunne få utfordringer knyttet til arealutnyttelse; dvs. at tilgang til leke- og parkeringsareal kan være en utfordring rundt AKSET. Trafikksituasjon kan være en utfordring (hevdes å være en utfordring allerede i dag). Lengre reisevei for mange/en god del elever. Deling av primært Lyngstad krets, men sannsynligvis vil enkelte elever fra Sakshaug krets også bli overført til Sandvollen krets.

Konklusjon fra ovenstående oppsummering

Med utgangspunkt i ovenstående konkluderer rådmannen med følgende:

- I et langsiktig perspektiv er det vesentlige ulemper knyttet til de alternativene som inneholder fortsatt bruk av Mosvik skole. Etter rådmannens vurdering veier fordelene knyttet til dette alternativet ikke opp for ulempene.

Slik rådmannen vurderer det, er det et viktig poeng at man i den framtidige skolestrukturen tar høyde for kun fulldelte skoler.

Dersom man velger å gå for at Mosvik skole skal videreføres med et elevtall på ca. 85 ved å flytte deler av Utøy krets vestover, vil man fortsatt ikke ha en fulldelt skole med de begrensningene/utfordringen det har (se tidligere beskrivelser).

I denne sammenheng gjør rådmannen også oppmerksom på at man, ved utarbeidelse av forskrift om skolekretsgrenser, ikke kan legge vekt på hensyn som vil være i strid med nærskoleprinsippet eller opplæringslovens formål; derav eksempelvis opprettholdelse av skoler med svakt elevgrunnlag (ref. Udirs hjemmeside vedr. tolkning av nærskoleprinsippet og skolekretsgrenser, datert 27.10.18) Strukturalternativer hvor Mosvik skole opprettholdes vil, i et kortsiktig bilde, kunne gi lavere investeringskostnader. Dette fordi at bygningsmassen er forholdsvis nyrenovert. I et mer langsiktig perspektiv viser det seg imidlertid at et slikt strukturalternativ er mindre økonomisk gunstig. I denne sammenheng henvises det til utredningsrapporten fra Norconsult som viser årskostnadsnivået for de ulike strukturalternativer.

Dersom man velger å videreføre Mosvik skole med et elevtall i størrelsesorden 120-130 (summen av dagens elevtall ved Mosvik skole og Utøy skole), vil det være behov for en større utbygning og renovering av eksisterende klasserom. Dette er ikke vurdert i høringsnotatet, og er heller ikke en bestilling fra politisk styringsgruppe.

Med utgangspunkt i ovenstående, mener rådmannen at krav om langsiktig bærekraft utfordres i for stor grad med de alternativene som inneholder opprettholdelse av fortsatt skoledrift ved Mosvik skole. Rådmannen begrunner dette i all hovedsak med reduksjon i elevgrunnlag, som ikke lar seg kompensere fullt ut gjennom å flytte deler av Utøy krets til Mosvik skole. Rådmannen vil dermed ikke anbefale en oppvekststruktur hvor man viderefører bruken av Mosvik skole, og dermed vil dette alternativet ikke blir utdypet nærmere i denne saksutredningen.

- I et langsiktig perspektiv er det vesentlige ulemper knyttet til alternativet som medfører fortsatt desentralisert barnehagestruktur. Etter rådmannens vurdering veier fordelene knyttet til dette alternativet, ikke opp for ulempene. Rådmannen vil dermed ikke anbefale en oppvekststruktur hvor man fortsatt har en desentralisert barnehagestruktur. Det anbefales heller ikke at det etableres to barnehager vest for Straumen.

Rådmannen vil imidlertid heller ikke anbefale å bygge en felles barnehage som er dimensjonert for alle barn vest for Straumen. Rådmannen tar utgangspunkt i at man vil kunne utnytte ledig kapasitet i allerede etablerte barnehager andre plasser i kommunen. Dette begrunnes i all hovedsak med at man forventer en svak nedgang i antall barn framover i tid.

- Ved å samle alle barn/elever i et felles oppvekstsenter vest, vil man kunne dra nytte av mange positive synergieffekter. Man vil også kunne dimensjonere stort nok, slik at man, også i et framtidig perspektiv, vil kunne beholde en stor nok skole/barnehage selv om befolkningsveksten tilsier at antall barn vil gå noe ned.
- Ved å samle alle elever på Sakshaug, eventuelt kombinert med kapasitetsutnyttelse på Sandvollen, vil man få en skole som er stor nok, selv om befolkningsveksten tilsier at antall barn vil gå nedover. Høringsdokumentet viser tydelig at dette alternativet er mest gunstig i økonomisk sammenheng.

Alternativet medfører imidlertid deling av skolekretser – noe som er en klar ulempe. Denne ulempen er likevel ikke tungtveiende nok til å eliminere alternativet. Rådmannen velger dermed å se bort ifra S2-alternativet (samling av alle elevene på Sakshaug skole). Dette begrunner han med at dette, for det første, vil øke investeringskostnadene, og for det andre vil man med dette alternativet utfordre arealdisponeringen. Det er en tydelig tilbakemelding i høringsuttalelsene om at man bør være oppmerksom på at alternativ S2, med en maksimal kapasitet på 380 elever, vil utfordre behovet for areal, bygningsmessig - men også knyttet til lekeareal og den trafikale situasjonen, som pr. i dag allerede oppleves som utfordrende av mange.

Det er med utgangspunkt i dette at rådmannen vil foreta en nærmere utdyping av følgende strukturalternativer:

- Alternativ S1/B1A – Oppvekstsenter vest for Straumen hvor man utnytter ledig barnehagekapasitet i kommunen.
- Alternativ S1A/B1A – Oppvekstsenter vest for Straumen hvor man utnytter ledig kapasitet på Sandvollan skole, samt ledig barnehagekapasitet i kommunen.
- Alternativ S2A/B1A – Elevene vest for Straumen flyttes til Sakshaug og Sandvollan skole. Sakshaug skole utbygges. Det bygges én større barnehage vest for Straumen, men dimensjonert slik at ledig barnehagekapasitet i kommunen utnyttes.

D. Rådmannens vurderinger knyttet til valg av alternativ

Rådmannen har, ut fra gjennomgangen av fordeler og ulemper ved de ulike alternativene og med utgangspunkt i høringsvarene som er kommet inn, redusert antall alternativer for skolestruktur til tre og vurdert kun et alternativ for barnehagestruktur som aktuelt. Man ønsker i dette kapittelet å vurdere skolestrukturalternativene grundigere med utgangspunkt i kriteriene man har valgt. Kvalitetskriteriene for skole er økonomi, kvalitet, lengde på skolevei, høringsvar, og for barnehage, økonomi, kvalitet, foresattes pendlingsmønster, høringsvar.

Økonomiske konsekvenser knyttet til valg av alternativ

I høringsnotatet har rådmannen synliggjort de økonomiske konsekvenser for de ulike strukturalternativene. Dette er summert opp i samlede langsiktige gjennomsnittlige årskostnader basert på normerte FDVU-kostnader, undervisnings-/pedagogiske kostnader og skysskostnader når det gjelder skolealternativene. Med dette har man kunnet danne seg et bilde av hvilke alternativer som kommer best ut økonomisk. Videre viser høringsnotatet at opprettholdelse av dagens oppvekststruktur, klart vil gi det høyeste kostnadsnivået. Dette fordi videreføring av dagens struktur også utløser et betydelig investeringsbehov, blant annet i form av bygging av to nye barnehager. Kostnadsnivået på de øvrige strukturalternativer, er dermed sammenlignet med det oppjusterte kostnadsnivå av 0-alternativet i høringsnotatet, og ikke dagens kostnadsnivå som er lagt til grunn i budsjett og regnskaper.

Det må dermed skilles mellom langsiktige gjennomsnittlige årskostnader og den kortsiktige effekten på budsjetter og regnskaper. De førstnevnte estimatene er relevante for valg av struktur som står seg i et langsiktig perspektiv, men vil ikke kunne brukes direkte inn i en mer kortsiktig økonomiplanlegging.

Rådmannen har nettopp lagt fram sitt forslag til budsjett og økonomiplan. Her er det ikke innarbeidet eventuelle økonomiske konsekvenser av ny oppvekststruktur. I denne saken vil rådmannen imidlertid synliggjøre hvilke kortsiktige økonomiske konsekvenser de ulike strukturalternativene vil ha i økonomiplanperioden (2019 – 2022). I motsetning til høringsdokumentet, har man her tatt utgangspunkt i det regnskapsmessige kostnadsnivå av dagens oppvekststruktur (her har man altså ikke tatt høyde for de økte investeringsbehov som knytter seg til dagens oppvekststruktur).

En strukturbeslutning i slutten av november 2018, legger til rette for å fatte konkrete investeringsbeslutninger våren 2019.

Med nødvendig planleggings- og gjennomføringstid på ca. 18 måneder, vil skole- og barnehagebygg tidligst kunne stå ferdig for innflytting 1. januar 2021. Det vil sannsynligvis være relativt sterke faglige, sosiale og generelt framdriftsmessige argumenter, for å planlegge for ferdigstilling høsten 2021 - med oppstart skoleåret 21/22. Dette er lagt til grunn med tanke på investeringsløpet og dermed beregning av effekter for investeringsbudsjett og driftsbudsjetter.

Det legges til grunn at de enkeltvise (initielle) nødvendige investeringer legges inn i 2019, 2020 og 2021. (Investeringskostnader knyttet til kun bygging av ny skole/barnehage, eller kun utvidelse av eksisterende skolebygg.) Dette får full årseffekt både når det gjelder drift og kapitalkostnader, fra 2022 (40 % i 2021).

Det legges videre til grunn at øvrige investeringer, jf. det langsiktige investeringsbehovet beskrevet i strukturutredningen, tidligst starter opp i 2023. Det vil si at alle investeringsressurser i økonomiplanperioden, konsentreres om det som er kritisk nødvendig for å etablere ny struktur.

Forholdet til nullalternativet i økonomiplanen

Rådmannens forslag til økonomiplan som fremmes samtidig med denne saken, forutsetter uendret skolestruktur. Det vil si at rådmannen ikke fremmer et forslag til økonomiplan som forskotter vedtak om strukturendring.

I oppvekstutredningen er det, som sagt, lagt til grunn at nullalternativet i et langsiktig perspektiv vil gi det høyeste samlede investeringsbehov og FDVU-kostnader. I det kortsiktige perspektiv – og en økonomiplanperiode er relativt kortsiktig i forhold til bygningsmessige behov – så kan en selvsagt velge å utsette nødvendige investeringer.

Rådmannen har i påvente av en avklaring av skolestrukturenløsningen, lagt fram en økonomiplan som innebærer minimale investeringer i skolebygg i perioden 2019 til 2022. Det vil på det nåværende tidspunkt være feil bruk av utredningskapasitet å bruke tid på å detaljere en plan for opprustning av skolebygg, under forutsetning av videreføring av dagens struktur. Det gjelder først og fremst de skolene som er gjenstand for mulig avvikling; Mosvik skole, Lyngstad skole og Utøy skole.

Investeringene og konsekvenser for driftsbudsjett i økonomiplanperioden

Rådmannen beskriver følgende tre alternativer som de meste aktuelle:

- 1 S1/B1A – det vil si nytt oppvekstsenter i vest dimensjonert for 180 elever og ca. 70 helplasser i barnehagen.
2. S1A/B1A – det vil si nytt oppvekstsenter i vest dimensjonert for 150 elever og ca. 70 helplasser i barnehagen. (Det vil si justering av kretsgrenser og utnyttelse av ledig kapasitet spesielt ved Sandvollan skole.)
3. S2A/B1A – det vil si en struktur med tre skoler som medfører utvidelse av Sakshaug skole (350 elever – fra nåværende 200) og samtidig utnyttelse av Sandvollan skole. Ny barnehage i vest med 72 helplasser.

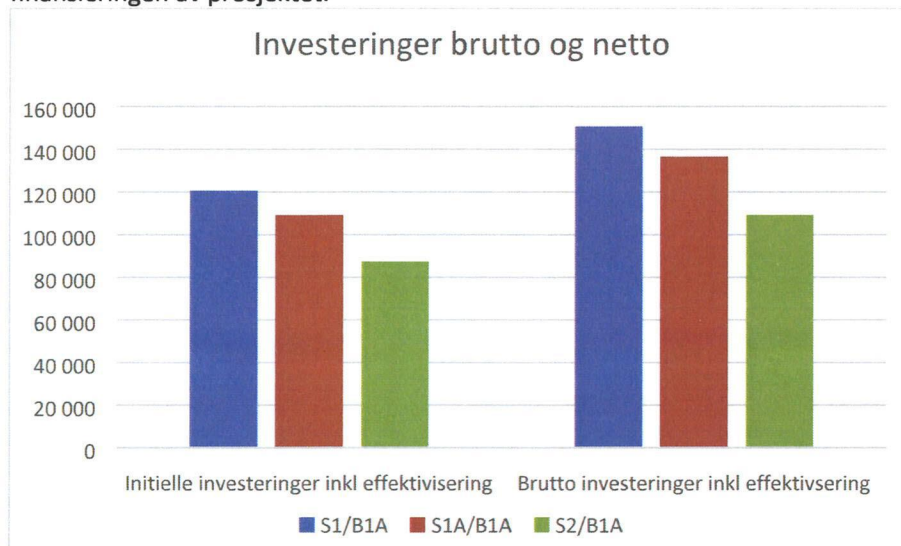
Nedenfor er investeringsbildet og driftsbildet i økonomiplanperioden beskrevet ut fra følgende forutsetninger:

- Investeringene i økonomiplanperioden (2019-2022) omfatter kun de investeringer som er nødvendige for å etablere ny struktur.
- Drift og driftskonsekvenser. Effektene på driftsregnskapet viser endringer i forhold til rådmannens forslag til budsjett for 2019/opprinnelig budsjett 2018, ved investeringer i nye strukturer. Dette har først og fremst betydningen for kapitalutgiftene. Endringene her er endringer i forhold til dagens kapitalutgifter og ikke endringer i forhold til et nullalternativ som vil måtte omfatte investeringer og opprustninger i dagens skoler.

Investeringene er beskrevet slik i sum:

I millioner kroner	S1/B1A	S1A/B1A	S2A/B1A
Initielle investeringer skole	112,2	97,9	66,4
Intielle investeringer barnehage	42,7	42,7	42,7
Investeringsbesparelse samlokalisering	- 4,2	- 4,1	0
Sum investeringer brutto	150,8	136,5	109,1
Sum investeringer netto*	120,5	109,2	87,3

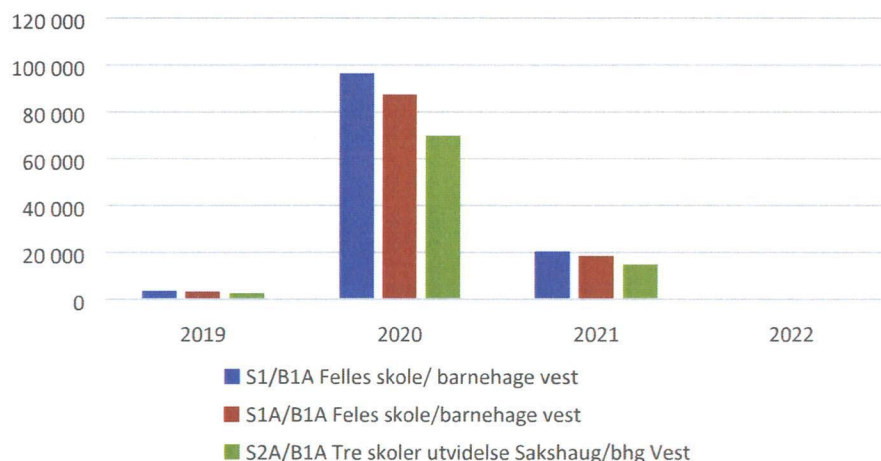
*Netto investeringer er brutto investeringer minus momskompensasjon (25 %) som er en del av finansieringen av prosjektet.

Netto investeringene forventes fordelt slik over økonomiplanperioden:

Investeringer i mill. kr./år	2019	2020	2021	2022
S1/B1A Felles skole/barnehage vest	3,6	96,4	20,5	0,0
S1A/B1A Felles skole/barnehage vest	3,3	87,4	18,6	0,0
S2A/B1A Tre skoler. Utvid Sakshaug. Bhg Vest	2,6	69,9	14,8	0,0

Investeringer i økonomiplanperioden

Investeringsanslaget bygger på estimatene fra oppvekstutredningen.

Investeringsbehovet knyttet til en ny stor barnehage i vest med ca. 70 plasser, anslås til vel 40 millioner kroner. Dette anslaget bygger på oppdaterte kvadratmeterpriser for tilsvarende bygg i dag og normerte kvm behov for barnehagebygg. Det samme gjelder for ny skole i vest.

For utvidelsen ved Sakshaug skole har man fire alternativer som spenner fra en utvidelse på 65, 95, 150 og 180 elever i henholdsvis alternativ S3A, S3, S2A, og S2. For den minste utvidelsen på 65 elever, har man lagt inn en marginalutvidelse på ca. 9,2 kvadrat per elev. Med en marginalutvidelse antar man at mange av spesialrommene fremdeles har kapasitet til flere elever. Ved neste trinn på 95 elever er samme tilleggsareal 9,5 kvadratmeter per elev, da man antar at man må begynne å tenke utvidelse av spesialfunksjoner. For 150 ekstra elever er tallet 10 kvadrat per elev, og for 180 ekstra er tallet vel 11,6 kvadratmeter per elev. Med dette som utgangspunkt forutsetter man med andre ord at behov for økte fellesfunksjoner/-areal ved større utbygging er ivarettatt.

Man har med en forenklet modell, brukt faglig skjønn til å beskrive at dess større kapasitet en må ta hensyn til ved en utvidelse, jo forholdsvis mer må man legge til av areal til spesialrom. Her har man ikke gjennomført en konkret prosjektering av skolen og funksjonene, men benyttet et faglig skjønn. Det vil dermed være en usikkerhet forbundet med det faktiske behovet for spesialrom, men det er som beskrevet tatt høyde for en økning av slikt areal i utredningen fra Norconsult.

Effekten på driftsregnskapet

Under forutsetning av oppstart av investeringer ultimo 2019, forventes det at den nye strukturen tas i full drift fra skoleåret 2021/2022. Det gir en effekt på 2021-budsjettet på rundt 40 % av helårseffekten som altså først oppnås i 2022.

Oppvekstutredningen viser en netto effektivisering som knyttes effektivisering av drift (undervisnings-/pedagogiske kostnader) og FVD teknisk drift, mens utgifter til skoleskyss og kapitalutgifter (renter og avdrag) øker.

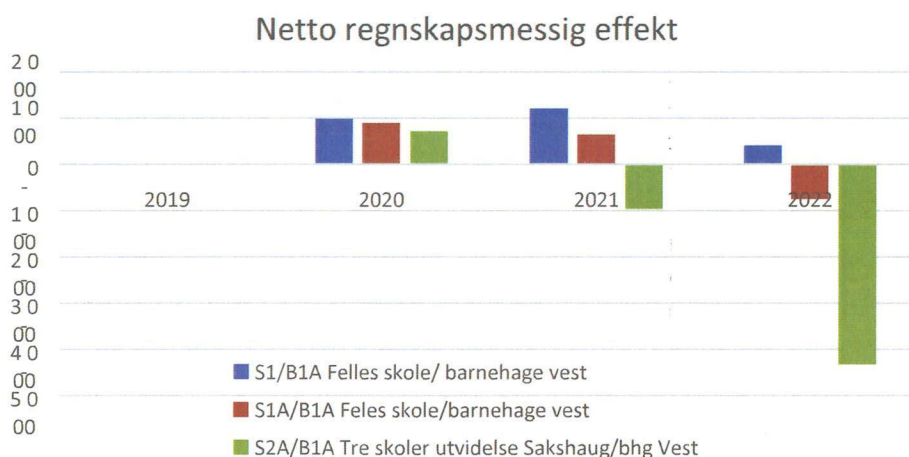
Høringsnotat om oppvekstutredning er slutført før rådmannens økonomiplan 2019-2022 ble lagt fram. En konsekvens av dette er at forventet renteøkning i planperioden 2019-2022 ikke er lagt inn i høringsnotatet. Effekten av renteøkning for de ulike alternativene påvirkes i hovedsak av finansieringsbehovet ved de ulike alternativene.

Netto effekten på driftsregnskapet – netto effektivisering korrigert for forventet renteøkning – vil anslagsvis blir som følger for de ulike alternativene - der negative tall er forbedring/effektivisering (tall i 1000 kroner):

Samlet regnskapsmessig effekt	2019	2020	2021	2022
S1/B1A Felles skole/ barnehage vest	19	990	1 211	411
S1A/B1A Feles skole/barnehage vest	18	897	651	-749
S2A/B1A Tre skoler utvidelse Sakshaug/bhg Vest	14	718	-960	-4 330

Ovennevnte forutsetter at påløpte renter belastes driftsregnskapet. Det er imidlertid anledning til å belaste investeringsregnskapet med rente av lån som er brukt til å finansiere prosjektet det enkelte år. Dette vil medføre økte investeringsutgifter og låneopptak, men vil gi en forbedret regnskapsmessig effekt på driftsregnskapet på kort sikt. Når bygget er ferdigstilt vil renter belaste driftsregnskapet som vist i tabellen over.

Budsjetterte avdrag i rådmannens forslag til budsjett og økonomiplan, ligger nær grensen for minimumsavdrag. Investering og tilhørende låneopptak vil påvirke nivå for minimumsavdrag året etter. Investeringsene i 2019 vil derfor ha regnskapsmessig effekt ved at minimumsavdragene for 2020 øker. For alle alternativene er hovedtyngden av investeringene og låneopptak i 2020, og gir dermed effekt fra 2020 og 2021. Det er først i 2022 den regnskapsmessige effekten av økte kapitalkostnader får helårsvirkning i driftsregnskapet.

Tabellen ovenfor tar utgangspunkt i:

- 2019 og 2020: Nettoeffekten av økte renteutgifter som rådmannen har lagt til grunn i hans forslag til budsjett og økonomiplan (dvs. differansen i rentenivå mellom oppvekstutredningen og rådmannens forslag til budsjett og økonomiplan)

- 2021 og 2022: Nettoeffekten av økte renteutgifter, samt nettoeffekten av driftseffektivisering innen skole- og barnehagedrift, samt FDV kostnader, med full effekt fra og med 2022

Det er alternativet med tre skoler og utvidelse ved Sakshaug, som gir de største besparelser – drøyt 3 millioner kroner mer enn alternativet oppvekstsenter vest med justerte kretsgrenser for skolene. Det presiseres at det fortsatt er en viss usikkerhet forbundet med investeringsbehovene.

Rådmannens forslag til økonomiplan for 2019-2022, innebærer en netto avsetning til disposisjonsfond. Ovennevnte effekt på netto driftsresultat, vil påvirke årsresultatet og mulighet til å styrke disposisjonsfondet.

Årsresultat (avsetning disp.fond)	2019	2020	2021	2022
Årsresultat øk.plan	3 332	1 712	7 128	4 831
S1/B1A Felles skole/ barnehage vest	3 313	722	5 917	4 420
S1A/B1A Feles skole/barnehage vest	3 314	815	6 477	5 580
S2A/B1A Tre skoler utvidelse Sakshaug/bhg Vest	3 318	994	8 088	9 161

Investeringer og lånegjeld

Langsiktig gjeld vil, ved inngangen til 2019 før eventuelle investeringer i skole- og barnehagebygg, utgjøre om lag 650 mill. kroner. Her forutsetter rådmannen at man opprettholder de planlagte investeringene innenfor helse og omsorg. Rådmannen legger til grunn at man får full momskompensasjon av investeringene. I tillegg tar rådmannen utgangspunkt i at avdrag skjer iht. framdrift fra 2019. Prognosen for utvikling i langsiktig gjeld, baserer seg også på dette. Dette gir følgende anslag for utvikling i langsiktig gjeld og gjeldsgrad for de tre alternativene:

Korrigert langsiktig gjeld	2019	2020	2021	2022
S1/B1A Felles skole/ barnehage vest	655 491	743 437	790 897	873 885
S1A/B1A Feles skole/barnehage vest	655 180	734 290	780 123	863 393
S2A/B1A Tre skoler utvidelse Sakshaug/bhg Vest	654 575	716 618	759 239	838 996

Gjeldsgrad	2019	2020	2021	2022
S1/B1A Felles skole/ barnehage vest	112,5 %	126,9 %	134,1 %	147,1 %
S1A/B1A Feles skole/barnehage vest	112,5 %	125,3 %	132,3 %	145,3 %
S2A/B1A Tre skoler utvidelse Sakshaug/bhg Vest	112,4 %	122,3 %	128,7 %	141,2 %

Langsiktig gjeld vil ved utgangen av planperioden, ha økt til anslagsvis fra 839 til 874 millioner kroner, avhengig av hvilke alternativ som velges. Dette vil gi en betydelig gjeldsgrad - fra om lag 141 % til 147 % avhengig av alternativ.

Ovenstående tabeller viser at alternativet med tre skoler (S2A) vil gi laveste gjeldsgrad på 141 % ved utgangen av 2022. Dette innebærer en lånegjeld på om lag 838 millioner kroner. Økende gjeldsgrad reduserer kommunens handlingsrom ved at en økende grad av driftsinntektene går med til å betale renter og avdrag. Rådmannen mener at gjeldsgraden over tid ikke bør ligge over 100 %.

Kapitalkostnadene øker i planperioden og forventes å gi full belastning fra 2022. Et sentralt nøkkeltall er å måle netto finansutgifter i forhold til driftsinntektene. Dette gir et uttrykk for utviklingen i kommunens handlingsrom. I 2019 forventes at kommunen bruker 8,6 % av driftsinntektene til å finansiere netto finansutgifter.

Tabellen under viser at netto finansutgifter øker minst ved alternativ tre skoler. Netto finansutgifter vil ved utgangen av planperioden, utgjør 10,1 %.

Netto finansinntekter i % av driftsinntekter	2019	2020	2021	2022
S1/B1A Felles skole/ barnehage vest	8,6 %	8,8 %	9,8 %	10,9 %
S1A/B1A Felles skole/barnehage vest	8,6 %	8,8 %	9,7 %	10,8 %
S2A/B1A Tre skoler utvidelse Sakshaug/bhg Vest	8,6 %	8,8 %	9,5 %	10,1 %

Som det framkommer ovenfor, vil man i det kortsiktige bildet få en betydelig økt økonomisk belastning – primært i form av økte kapitalkostnader. Videre viser ovenstående at man i det kortsiktige bilde ikke kan forvente en reell netto innsparing før i 2021, og da kun ved alternativ S2/B1A. Det må igjen understrekes at man her har tatt utgangspunkt i dagens kostnadsnivå av oppvekstsektoren, og at man uansett må regne med betydelige økte kostnader – også hvis man velger å videreføre dagens oppvekststruktur. Ut fra et økonomisk perspektiv vil dermed alternativ S2/B1A være det mest gunstige alternativet.

Oppsummering

Som rådmannen ser det, handler valg av oppvekststruktur om å finne en tilfredsstillende løsning innenfor det økonomiske handlingsrommet man har i dag, og at løsningen også har en framtidig bærekraft, både faglig, driftsmessig og økonomisk. Videre må det også understrekes at valg av framtidig oppvekststruktur alene ikke er løsningen for kommunens økonomiske utfordringsbildet. Dette vil si at strukturløsningen innenfor oppvekstsektoren, må ses i sammenheng med flere andre tiltak som blant annet er beskrevet i rådmannens forslag til budsjett og økonomiplan. Med dette som utgangspunkt kommenterer rådmannen de ulike strukturalternativene på følgende måte:

Generelt om barnehagealternativet B1A - felles barnehage vest for Straumen - hvor dimensjonering tar høyde for en kapasitetsutnyttelse hos de øvrige barnehager i kommunen.

Som det framkommer figurerer det samme barnehagealternativet i alle de tre alternativer som beskrives av rådmannen. Dette fordi man vurderer det som lite hensiktsmessig å ha flere mindre barnehager vest for Straumen, ut fra et faglig, pedagogisk perspektiv, men også ut fra et økonomisk perspektiv. Rådmannen foreslår imidlertid at barnehagen blir dimensjonert i henhold til det totale behovet for barnehageplasser i Inderøy kommune. Dette vil si at man vil utnytte ledig kapasitet ved de øvrige barnehagene i kommunen. Rådmannen mener at dette er et fornuftig utgangspunkt, siden den demografiske utviklingen av barnetallet i kommunen er svak nedadgående i et framtidig perspektiv. Dermed forventer man at man fortsatt kan ivareta behovet for barnehageplass nærmest der man bor, også på kort og mellomlang sikt.

I det videre konsentrerer rådmannen seg på å komme med sine vurderinger på de ulike skolealternativene, siden ovenstående beskrivelse av en felles barnehage vest for Straumen, gjelder for alle alternativene.

S1/B1A – oppvekstsenter vest for Straumen som har plass til alle elever fra dagens Mosvik, Utøy og Lyngstad krets

Som det framkommer vil dette alternativet utløse det største investeringsbehovet. Samtidig må det sies at dette alternativet svarer opp et tydelig uttalt ønske om at dagens skolekretser ikke deles. De fleste høringsuttalelsene gir tydelig uttrykk for at dette er et absolutt krav som stilles til ny oppvekststruktur. Etter rådmannens vurdering representerer dette alternativet en struktur som kan stå seg i et framtidig perspektiv. Alternativet vil kunne utløse mange positive synergieffekter, ikke minst fordi at det har vært en bra lokal oppslutning til dette alternativet, primært i Utøy og Lyngstad krets.

Det som imidlertid trekker ned, er at det er knyttet en forholdsvis stor investeringskostnad til dette alternativet, og rådmannen vil advare imot å generere en enda høyere gjeldsgrad på lengre sikt. Valg av dette alternativet vil dermed kunne utløse en debatt om hvilke investeringsprosjekter man bør prioritere i løpet av neste økonomiplanperioden. Da vil man fort havne i en situasjon hvor satsninger

innenfor helse og omsorg blir satt opp mot satsninger innenfor oppvekstsektoren. Dette gjelder for øvrig for alle alternativene som beskrives i dette saksframlegget.

S1A/B1A – oppvekstsenter vest for Straumen, hvor man også utnytter ledig kapasitet på Sandvollen

På mange måter kan dette alternativet sammenlignes med ovenstående S1-alternativ. Man vil få mange av de samme positive synergieffekter, bortsett fra at man ikke får samlet alle elevene i kretsene i én skole. Det er primært Lyngstad krets som vil bli delt opp. Dette går klart imot de signalene som gis i høringsuttalelsene om at kretsene ikke skal deles opp, og man kan sette spørsmålstegn ved om de høye investeringskostnadene som dette alternativet fører med seg, lar seg forsvare når man samtidig vet at dette fører til en skolestruktur som av mange oppleves som lite ønskelig.

På den andre siden vil man, ved valg av dette alternativet, selvsagt foreta en nærmere vurdering av hvilke uheldige konsekvenser dette kan ha for enkeltelever. I dette ligger det at man bør legge til rette for overgangsordninger og individuelle tilpassinger i et mer kortsiktig perspektiv. I et mer langsiktig perspektiv vil deling av kretsene være en mindre framtreddende problemstilling, siden man har god tid til å planlegge framtidig klassesammensetning. Dermed sikrer man en tilfredsstillende forutberegnelighet når det gjelder kretstilhørighet. Dette gjelder for øvrig for alle alternativene som utløser en oppdeling av eksisterende skolekretser.

Også med dette alternativet vil man få en betydelig høy investeringskostnad, og dermed vil de momentene som rådmannen omtalte ved S1-alternativet, også gjelde her.

S2A/B1A – Utvidelse av Sakshaug skole med kapasitetsutnyttelse av Sandvollen skole

Høringsdokumentet, og dette saksframlegget, viser at dette alternativet er det beste alternativet i økonomisk forstand. Med dette alternativet vil man kunne få en innsparingsgevinst allerede i neste økonomiplanperiode – noe som er absolutt nødvendig for å kunne forsvare den økte gjeldsgraden som kommunen får.

Dette alternativet vil imidlertid medføre en deling av eksisterende kretsgrenser – så også her vil man måtte legge opp til overgangsordninger og individuelle tilpasninger. Videre vil man måtte foreta en nærmere utredning av hva utvidelse av Sakshaug skole vil medføre av tilpasningsbehov knyttet til både leke- og parkeringsareal.

Konklusjon

Valg av ny oppvekststruktur kan basere seg på mange faktorer, og utredningsprosessen har vist at det er mange meninger om hva som bør vektlegges når man velger ny skole- og barnehagestruktur. Slik sett vil et vedtak knyttet til denne saken uansett utløse mange negative reaksjoner, samtidig som at det også vil kunne utløse mye positivitet og et bra utgangspunkt for videre utvikling av oppvekstsektoren.

Rådmannen vil imidlertid være tydelig når det gjelder viktigheten av å lande et vedtak nå. Det vil aldri være slik at man kan tilfredsstille alle interessenter, men i dialogen med ansatte, foresatte, tillitsvalgte og andre, gis det klare tilbakemeldinger om at nå må man lande den endelige framtidige oppvekststrukturen i Inderøy kommune. Dette for å kunne jobbe mest mulig målrettet med utvikling av en oppvekststruktur som kan stå seg i et langsiktig perspektiv.

Rådmannen tar innover seg dilemmaet som oppstår når man skal velge framtidig oppvekststruktur: I løpet av hele utredningsperioden, og i høringsuttalelser, har det kommet fram mange gode og vektige argumenter som taler for eller imot ulike strukturalternativer. Det er dermed ingen strukturalternativ som utmerker seg klart i positiv eller negativ retning. I dette ligger også at hensynet til barnets beste (som er vektlagt i enkelte høringsuttalelser, med referanse til bl.a. Fn-konvensjonen), etter rådmannens vurdering, ivaretas ved alle de alternativene som er presentert. For rådmannen er det dermed viktig at han er tydelig på hva han legger til grunn for sin anbefaling og hvorfor.

Det er rådmannens oppgave om å følge opp de styringssignaler som gis av politisk ledelse gjennom politiske vedtak. Derfor har rådmannen valgt å være lojal ovenfor det politiske oppdraget som er gitt i denne saken. Dette vil si at han lar økonomi og langsiktig bærekraft veie tungt i sin anbefaling. Dette vil også si at han legger mindre vekt på de tydelige signalene som har kommet gjennom høringsrunden om at kretsene ikke skal deles.

Rådmannen innser imidlertid at dette utgangspunktet kan oppfattes som utfordrende og problematisk, men han mener at det faller utenfor hans mandat i dette utredningsarbeidet, å legge vekt på signaler som vil utløse mer kostnadskrevende strukturalternativer, og dermed gå imot de styringssignalene som er gitt gjennom politiske vedtak. Det er i syvende og sist en politisk vurdering hvor vidt man ønsker å legge mer eller mindre vekt på andre viktige momenter/innspill, når det skal fattes en beslutning i denne saken.

Det er med utgangspunkt i dette, og de øvrige vurderinger som er gjort i dette saksframlegget, at rådmannen legger fram, i prioritert rekkefølge, følgende anbefaling for ny oppvekststruktur i Inderøy kommune:

1. S2A/B1A, utbygging av Sakshaug skole og ny felles barnehage vest
2. S1A/B1A, oppvekstsenter vest med kapasitetsutnyttelse på Sandvolla skole
3. S1/B1A, oppvekstsenter vest

Dersom vedtak om ny oppvekststruktur innebærer en ny felles barnehage vest eller nytt oppvekstsenter vest, vil rådmannen legge fram en egen sak til politikken vedrørende valg av tomt. I to av alternativene, S1A og S2A, vil skolekretser deles. Det er ikke en ideell løsning, og rådmannen ser, som tidligere omtalt, behov for å se på overgangsløsninger slik at elever og foresatte blir hørt og ivaretatt. Her ønsker rådmannen å legge opp til en tett dialog med involverte FAU/foresatte for å finne gode løsninger.

Rådmannen ser for seg at man i 2019 starter prosjekteringsarbeidet, samtidig som at man også initierer en omorganiseringsprosess som skissert i høringsdokumentet. Rådmannen vil også sette i gang en større omstillingsprosess hvor man ønsker å legge opp til en bredes mulig involvering av ansatte. Videre er det tatt utgangspunkt i at man har byggeperiode i 2020 – 2021, med halvårseffekt av ny oppvekststruktur i 2021. Dette vil si at den nye oppvekststrukturen vil tre i kraft fra og med skole-/barnehageår 2021/2022.

E. Videre framdrift

Etter at vedtak i saken vedrørende ny oppvekststruktur er landet i kommunestyret den 28.11.18, vil rådmannen igangsette en prosess for å ivareta ...

Omstilling, endring og medvirkning

Rådmannen, har innenfor tjenesteområdet oppvekst, etablert formelle drøftinger med berørte organisasjoner for å sikre gode omstillingsprosesser og for å sikre at de ansatte blir ivaretatt i tråd med hovedavtalen, hovedtariffavtalen og egne retningslinjer for omstilling/medvirkning. Hvorvidt ansatte mestrer og tilpasser seg omstillinger på en god måte, avhenger av informasjon, kommunikasjon, planlegging og medvirkning.

Ny forskrift for skolekretsgrenser

Det må utarbeides en ny forskrift for skolekretsgrenser i Inderøy, etter vedtaket i kommunestyret 28.11.18 vedrørende ny oppvekststruktur. En slik forskrift skal sendes ut på høring, og det anbefales opp til to måneders høringsfrist. Ny forskrift til skolekretsgrenser vil bli lagt fram som en egen politisk sak i løpet av 2019.

Prosess knyttet til etterbruk og eventuelt sanering av bygg

Høringsdokumentet legger opp til en prosess hvor rådmannen i utgangspunkt går i dialog med de grendene hvor tomme skole og/eller barnehagebygg er plassert. Dette for å kunne utforske behov og mulighetsrom for etterbruk/avhending. Det er dette rådmannen tar utgangspunkt i når den videre framdrift etter vedtaket i november, skal planlegges. Dette inneholder også evt. etterbruk av bassenget i Mosvik.

Miljøperspektivet

Det henvises til høringsdokumentet for en nærmere utdyping av dette punktet. Rådmannen tar utgangspunkt i at miljøperspektivet blir tatt hånd om i en eventuell prosjekteringsfase knyttet til ny-/påbygg.

Mandat for utredning innenfor Oppvekstområdet

Bakgrunn

Bakgrunn for saken er følgende formulering i budsjettvedtaket i sak 49/17, behandlet i kommunestyret den 11. desember 2017:

De økonomiske forutsetningene for tjenesteproduksjon og utvikling i Inderøy, er gjennom fremlagte forslag til statsbudsjett ytterligere forverret. -Rådmannen bes om å legge fram en politisk sak som skisserer organisatoriske og strukturelle omstillingsmuligheter med sikte på økonomiske gevinster innenfor oppvekstsektoren. Formannskapet oppnevnes som styringsgruppe og trekker opp rammene for det videre arbeidet, og det forutsettes at kvaliteten ivaretas.

I det følgende legger rådmannen fram en sak som skisserer et mandat for utredningsarbeidet. I mandatet skal man beskrive følgende momenter:

- Organisering av utredningsarbeidet. Her vil man beskrive rapporterings- og forankringslinjer på både administrativt og politisk styringsnivå
- Framdriftsplan
- Omfang og avgrensning av utredningsarbeidet. I denne sammenheng vil man beskrive spesielt hvordan forholdet til – og bruken av - tidligere utredninger av kommunens skolesektor skal være.

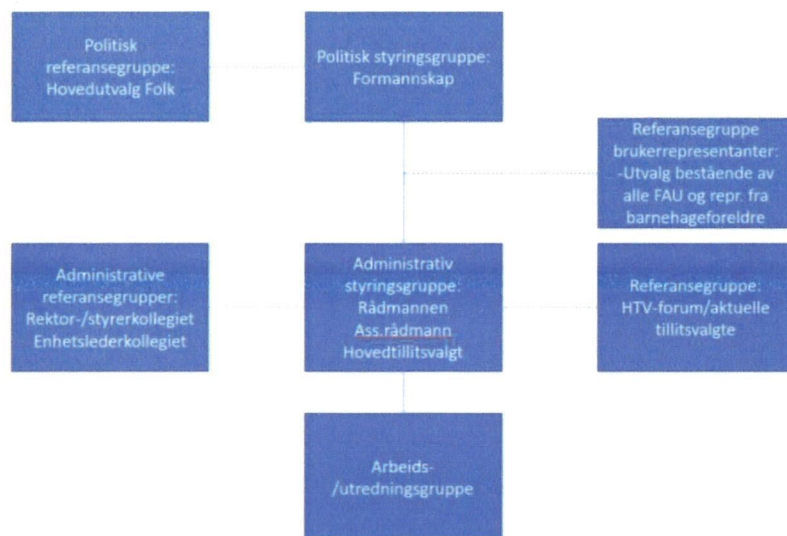
Organisering av utredningsarbeidet

Som det framkommer i budsjettvedtaket, skal formannskapet være styringsgruppe for utredningsarbeidet. Rådmannen ser for seg at det i tillegg settes sammen en administrativ styringsgruppe bestående av rådmannen, assisterende rådmannen, to hovedtillitsvalgte, samt en ekstern utreder som hentes inn på deler av utredningsarbeidet. I tillegg vil det bli tatt inn ressurspersoner på enkeltsaker.

Hovedutvalg Folk vil fungere som politisk referansegruppe. I tillegg ser man for seg at eksisterende administrative (og politiske) møtefora skal brukes som informasjons-/diskusjonsfora. Nedenfor er denne organiseringen billedliggjort.

I organisasjonsplanen er i tillegg synliggjort følgende referansegrupper:

- Brukerperspektivet. Foreldreutvalgene for skolene og barnehagene.
- Administrativt perspektiv. Rektor-/styrerkollegiet. Enhetslederkollegiet
- Ansatteperspektivet. HTV-forum/stedstillitsvalgte

I ovenstående organisasjonskart framkommer det også at det skal opprettes en referansegruppe bestående av representanter fra alle foreldreutvalg for både barnehagene og skolene. I skrivende stund er det opprettet kontakt, og det har vært dialog med representanter fra FAU fra henholdsvis Mosvik, Utøy og Lyngstad krets. Man ser for seg at dette utvalget kan fungere som en hensiktsmessig referansegruppe, forutsatt at også de øvrige kretsene er representert.

Det er også et ønske at dette utvalget fungerer som en informasjonskanal/bindeledd mellom prosjektorganiseringen og foreldregruppen.

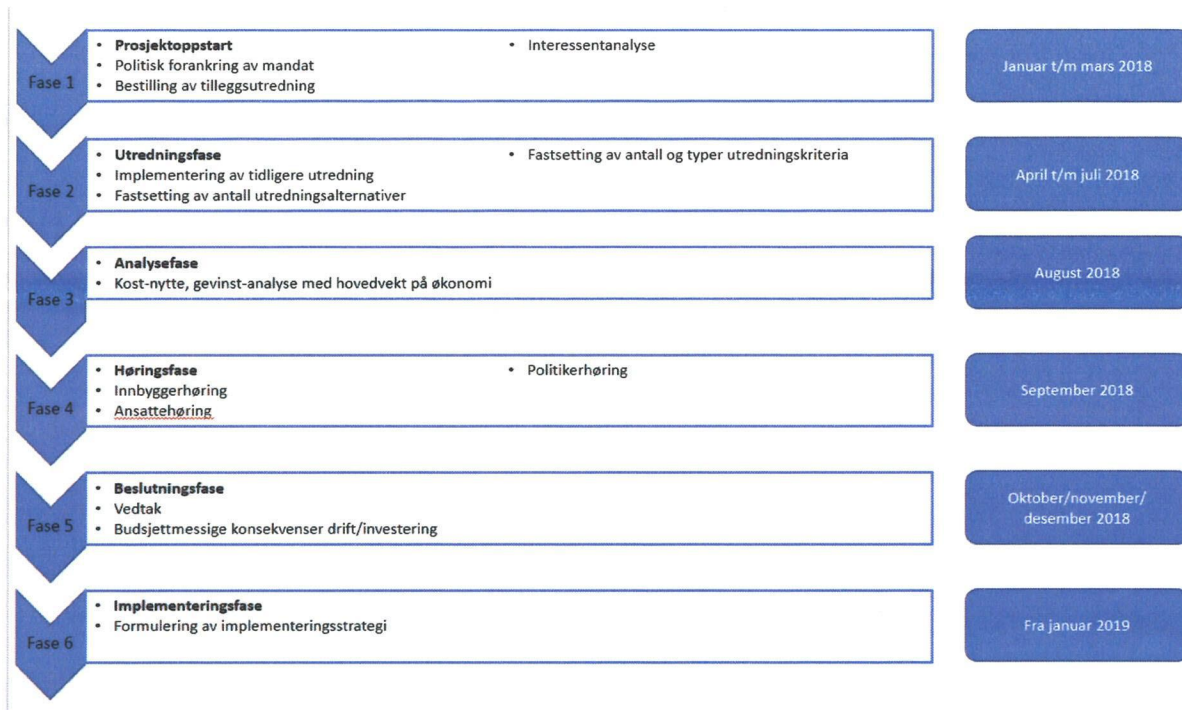
Det foreslås at orienteringer og behandlinger for beslutningsorganer og referansegrupper følger den ordinære møteplanen. Forsåvidt gjelder Referansegruppe for brukerrepresentanter legges opp til en egen møteplan tilpasset framdriften i prosjektet.

Rådmannen vurderer det som hensiktsmessig at det legges opp til månedlige orienteringssaker ovenfor HU Folk og Formannskap. Beslutningssaker forberedes gjennom disse orienteringene.

Framdrift

Rådmannen ser for seg at man skal bruke hele 2018 for å arbeide fram et beslutningsgrunnlag. Dette vil si at det skal foreligge en anbefaling til årets siste kommunestyremøte i desember. Dette bør gi tilstrekkelig tid til å sikre en god forankring av utredningen hos aktuelle interessenter.

Man ser for seg følgende faser (tentativt):

Omfang

Rådmannen ser for seg at utredningen skal favne følgende momenter:

- Organisering av Oppvekstområdet
- Mulige strukturendringer innenfor oppvekstområdet
- Etterbruk av eventuelle tomme skole-/barnehagebygg
- Hvordan man skal forholde seg til intensjonsavtale i utredningsarbeidet
- Økonomiperspektivet
- Involvering av aktuelle interessenter
- Det miljømessige perspektivet

Organisering av oppvekstområdet

Utredningen skal anbefale forslag til organisering av oppvekstsektoren. I denne sammenheng skal det tas hensyn til den pågående OU-prosessen innenfor Helse og Omsorg. Det skal tas særlig hensyn til de «overlappende» tjenester og en hensiktsmessig organisering av de (eks. PP-tjenesten, helsesøstertjenesten med flere).

Utredningen skal også komme med en anbefaling på lederstruktur innen oppvekstsektoren.

Det er viktig å være oppmerksom på at det ligger innenfor rådmannens delegerte myndighet å foreta organisatoriske endringer i kommunens driftsenheter. Likevel vurderes det som hensiktsmessig å inkludere dette i mandatet siden kommunestyrets budsjettvedtak omtaler organisering av oppvekstområdet særskilt.

Mulige strukturendringer innenfor oppvekstområdet

Utredningen skal anbefale mulige strukturendringer innenfor oppvekstområdet. Her vil man ta utgangspunkt i utredningen av skolestrukturen som ble gjennomført i samarbeid med PwC på

oppdrag av Inderøy kommune. Rådmannen vurderer dette som en hensiktsmessig framgangsmåte på grunn av følgende:

- Utredningen er ca. 1,5 år gammel, og er dermed forholdsvis fersk. Beskrivelsene av de ulike sammenslåingsalternativene vil dermed fortsatt være aktuelle
- Ved å ta i bruk denne utredningen vil man spare betydelig med (tids)ressurser
- De beskrevne alternativene forutsettes som kjent hos både administrativ og politisk ledelse, samt innbyggere
- Det er forholdsvis mange alternativer som er beskrevet. Dette danner dermed et bredt beslutningsgrunnlag

I tillegg vil man ha fokus på utredning av mulige strukturendringer innenfor barnehagesektor. I dette utredningsarbeidet skal man være oppmerksom på den tette sammenhengen mellom barnehage- og skoledrift, både faglig, økonomisk og arealmessig.

Man ser for seg at det er nødvendig med å innhente ekstern utredningskompetanse/-kapasitet til å kunne gjøre denne jobben. Etter rådmannens vurdering vil dette imidlertid være mindre ressurskrevende enn ved den tidligere gjennomførte skoleutredningen.

I utredningsarbeidet innen oppvekstsektor vil man også vurdere muligheten for nybygg. I utredningen skal man se på alternativer som inneholder samlokalisering av både skole(r) og barnehage(r). Dette fordi at man ønsker å utnytte positive synergieffekter av samlokalisering, både faglig og økonomisk. Det er likevel ikke et absolutt krav at fremtidig barnehagestruktur skal følge fremtidig skolestruktur.

Rådmannen ser for seg at man i den forestående oppvekstutredningen begrenser antall utredningsalternativer. Antall utredningsalternativer, samt innholdet i alternativene vil bli tematisert i en egen politisk sak til formannskapet. Referansegruppene vil bli utfordret til å ta stilling til hvilke alternativer som kan være relevant å utrede.

Ved gjennomgang av de ulike strukturalternativer, vil man ha mye fokus på det økonomiske perspektivet. I dette ligger det en grunnleggende forutsetning at foreslåtte strukturendringer holder et faglig og kvalitativ tilfredsstillende nivå, både på kort og lang sikt.

Utredningen vil i utgangspunktet ta for seg hele oppvekstsektoren, og skal identifisere innsparingspotensialer på organisering av hele oppvekstsektoren. Likevel ser man for seg at skole-/barnehagekretsene Sandvolla, Røra og Sakshaug i mindre grad blir berørt enn de øvrige skolekretsene hva gjelder struktur. Begrunnelsen for dette ligger i at denne utredningen tar utgangspunkt i tidligere utredning av skolestruktur og dermed er mange alternativer som også berører de nevnte kretsene allerede tematisert. Endring av skole-/barnehagekretsgrensene, samt flytting av elever/barnehagebarn til andre kretser vil imidlertid kunne være tema.

Videre vil rådmannen allerede nå være tydelig på at man i utredningen ikke vil ta en nærmere vurdering av dagens skole- og barnehagestruktur. Man har god innsikt i fordeler og ulemper knyttet til dagens struktur og gjennom oppfølging av budsjett og regnskap har man god innsikt i det økonomiske utfordringsbildet knyttet til dagens struktur. I dette ligger det implisitt at utredningen ikke vil tematisere dagens struktur innenfor oppvekstområdet, og dermed vil det være lite sannsynlig at man i utredningen anbefaler videreføring av dagens skole- og barnehagestruktur.

Etterbruk av eventuelle tomme skole-, barnehagebygg

I utredningen skal det også være fokus på etterbruk av tomme skole- og/eller barnehagebygg. Dette vil ikke nødvendigvis si at utredningen vil presentere ferdige løsninger for etterbruk. Minstekravet er at utredningen skal foreslå en videre framdrift/prosess knyttet til å finne ut mulige former for etterbruk.

I utgangspunktet må forventes at hovedalternativet vil være tilrådning om salg/overdragelse til private – eventuelt frivillige alternativt også sanering. Dette vil være begrunnet i økonomiske hensyn.

Det tilrås i utgangspunktet ikke åpnet for salg til eventuelle private for etablering av privatskoler/barnehager. Det forutsettes at dette ikke kommer i konflikt med formalkrav.

Kommunen kan imidlertid, også framover, påta seg et ansvar for at det fortsatt skal være aktivitet og «lys i vinduene» ved eventuelle endringer i oppvekststrukturen. Dette under forutsetning av at tomme bygg ikke skal saneres (som også bør være et reelt alternativ som skal vurderes i utredningen). I dette ligger det primært at kommunen skal være en fasilitator for aktivitet og at etterbruk vil skje i tett samarbeid med, og i regi, av lokale krefter.

Hvordan man skal forholde seg til intensjonsavtale i utredningsarbeidet

Intensjonsavtalen er tydelig på at det fortsatt skal være skole- og barnehagedrift i Mosvik. I den forrige skoleutredningen viste det seg at intensjonsavtalen har høy politisk legitimitet, og i helse- og omsorgsutredningen har det vært et klart politisk ønske om at intensjonsavtalen skal hensyntas.

Når det gjelder den nye utredningen innen oppvekstsektoren, vil rådmannen imidlertid foreslå at det ikke legges inn en slik avgrensning. Dette begrunner rådmannen i all hovedsak med at Mosvik i utredningen bør være sidestilt med skole- og barnehagekretsene, primært Utøy og Lyngstad.

Det må presiseres at forslaget om å se bort fra intensjonsavtalen ikke automatisk vil si at skole og barnehagen skal legges ned. Hovedpoenget er at Mosvik skole og barnehage skal vurderes på samme grunnlag som de øvrige skolene/barnehagene.

Økonomiperspektivet

Som det framkommer vurderer rådmannen det som formålstjenlig at man i utredningsarbeidet har et stort fokus på kommunaløkonomiperspektivet. Dette begrunner rådmannen med følgende:

- Budsjettvedtaket knyttet til utredningsoppdraget påpeker kommunens økonomiske utfordringsbilde særskilt. Rådmannen oppfatter det slik at politisk ledelse dermed begrunner utredningsoppdraget ut fra en situasjon som bærer preg av endrete økonomiske rammebetingelser.
- Rådmannen har i flere sammenhenger gjort politisk ledelse oppmerksom på det økonomiske utfordringsbildet kommunen befinner seg i. Framtidig nedtrapping av inndelingstilskuddet (18 mill. kroner) er en sentral del av dette av dette bildet. Endringer i inntektssystemet kan medføre betydelige reduksjoner av distriktsindeksen (6,8 mill. kroner) og øker sannsynligheten for at kommunen fra 2021 kommer inn under ordningen med maksimal arbeidsgiveravgift. (11 mill. kroner)
- Kommunebarometer for Inderøy kommune viser at kommunen bruker forholdsvis mye på oppvekstsektor. Videre viser helse- og omsorgsutredningen at kommunens demografiske

utvikling vil gi oss økte kostnader innenfor denne sektoren. Dette må nødvendigvis medføre en økonomisk omprioritering. Også dette taler for at man har et overveiende økonomiperspektiv i utredningen.

- I vedtaket ber kommunestyret om at det også skal tas hensyn til kvalitet: - *”og det forutsettes at kvaliteten ivaretas.”* Rådmannen legger det som en grunnleggende forutsetning at et forslag til framtidig oppvekststruktur ivaretar god tjenestekvalitet – minst på dagens nivå - både på kort og lang sikt.
- Det forutsettes at rimelige endringer i reisetider ikke oppfattes å representere noen vesentlig kvalitetsmessig utfordring. Innenfor de reiseavstander som er aktuelle i Inderøy bør dette være en akseptabel forutsetning.
- Videre vil det de facto være umulig for en utredning å tallfeste noen verdi for eventuelle ”tap” lokalsamfunnet – grendene - måtte erfare ved at en skole nedlegges. Dette vil måtte overlates til politisk skjønn og diskusjon når reelt målbare konsekvenser er framlagt gjennom utredningen.
- Rådmannen ber konkret om at utredningsoppdraget begrenses til det som man faktisk kan si noe om og så får den politiske drøftingen avklare hvilken vekt man vil tillegge de ikke-målbare faktorer når utredningen er ferdigstilt.

Involvering av aktuelle interessenter

I ovenstående framkommer det at man ser for seg at aktuelle interessenter skal involveres i utredningsarbeidet. Som det framkommer ser man for seg en tidlig involvering av representanter fra FAU i utredningsarbeidet. Videre ønsker man å skille mer tydelig mellom medvirkning og høring når man skal involvere interessenter.

Rådmannen er opptatt av å ha en god medvirkningsprosess. Dette vil si at man i løpet av utredningsprosessen har et uttalt ønske om å ha en fortløpende dialog med et utvalg av interessenter. Dette framkommer blant annet i ovennevnte prosjektorganisering som synliggjør en fortløpende involvering av både politisk styringsnivå, administrativ ledelse, ansatte og foreldreutvalg.

I tillegg ser man for seg at man definerer en tydelig og avgrenset høringsperiode hvor det skal avholdes forhåndsannonserte folkemøter, samt hvor alle har mulighet til å komme med skriftlige høringsuttalelser. Dette skal skje på bakgrunn av rådmannens anbefaling om ny struktur og organisering innen oppvekstsektor.

Rådmannen ser det dermed ikke som hensiktsmessig at det foretas brukerundersøkelser eller folkemøter i løpet av utredningsprosessen. Tidligere utredningsprosess knyttet til skolestruktur viser oss at dette til tider skapte mer forvirring enn tydelighet i utredningsprosessen. Dessuten sitter rådmannen igjen med en opplevelse av at den brede involveringen også skapte forventninger som var vanskelig å oppfylle. Gjennom en tidlig og avklart medvirkningsprosess av utvalgte interessenter, håper rådmannen at informasjonsutveksling og påvirkning kan skje på en mer koordinert måte.

I denne medvirkningsprosessen er det viktig at man på forhånd foretar en rolleavklaring. Det er rådmannen/administrasjon som ut fra en helhetlig vurdering gir sine faglige anbefalinger til det politiske beslutningsnivå. I løpet av utredningen vil interessentene få full anledning til å påvirke retningsvalg, og rådmannen skal stille seg åpen for konstruktive bidrag innenfor den rammen som dette mandatet angir. Rådmannen er imidlertid tydelig på at selve beslutningsmyndigheten ligger på rådmannsnivå og i syvende og sist på det politiske styringsnivå. Det er under denne forutsetning at man skal gå inn i en medvirkningsprosess. I dette ligger det også en forventning om at referansegruppen bestående av foreldrerepresentanter, kan fungere som et bindeledd mellom prosjektet/utredningsarbeidet og sentrale interesser.

Det miljømessige perspektiv

Som det framkom ovenfor vil også nybygg bli gjenstand for vurdering. I denne sammenheng vil man også bruke anledningen til å vurdere nybygg i et miljømessig perspektiv.

I dette ligger vurderinger av investeringsmessige og driftsmessige konsekvenser feks av å bygge mer klimanøytralt. I selve utredningen vil problemstillingen bli behandlet på en overordnet måte.

De konkrete løsninger forutsettes utredet og avklart etter at det er gjort valg om framtidig skole-/barnehagestruktur, herunder eventuelle valg av nybygg/contra omgjøring/ombygginger.

Ressurser til utredningsarbeidet.

Det vil være nødvendig med å innhente ekstern utredningskompetanse/-kapasitet til å kunne gjøre denne jobben. Etter rådmannens vurdering vil dette imidlertid være mindre ressurskrevende enn ved den tidligere gjennomførte skoleutredningen. Dette fordi denne utredningen er å betrakte som et supplement til kommende utredning av oppvekst. Rådmannen vil komme tilbake til det politiske styringsnivå med en mer konkretisert kostnadsoverslag for dette arbeidet